

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ БОЧИ ДАВЛАТӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.2004, №2, мод.51; с.2005, №12, мод.630; с.2006, №12, мод.541; с.2008, № 6, мод.460, №12, қ.2, мод.1000; с.2009, №3, мод.88; с.2010, №1, мод.8, мод.10, №12, қ.1, мод.823; с.2012, №12, қ.1, мод.999; с.2013, №3, мод.190; с.2014, №7, қ.2, мод.408; с.2015, №11, мод.968, мод.969, мод.970)

(Қонуни ҚТ аз 26.12.2005 № 115, аз 22.12.2006 № 217, аз 18.06.2008 № 402, аз 31.12.2008 № 466, аз 26.03.2009 № 495, аз 12.01.2010 № 584, аз 12.01.2010 № 586, аз 29.12.2010 № 664, аз 28.12.2012 № 905, аз 19.03.2013 № 947, аз 26.07.2014 № 1111, аз 23.11.2015 № 1247, № 1248, № 1249, аз 14.05.2016 № 1317)

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи боци давлати" тартиби аз шахсони воқеи ва ҳуқуқи ситонидани боци давлатиро муқаррар ва танзим менамояд.

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- боци давлатӣ - пардохти ҳатми барои анҷом додани амалиёти дорони аҳамияти ҳуқуқи ё додани ҳуҷҷатҳо аз ҷониби мақомоти ваколатдоршуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- супорандагони боци давлатӣ - шахсони воқеи ва ҳуқуқие мебошанд, ки барои анҷом додани амалиёти аҳамияти ҳуқуқи дошта ва додани ҳуҷҷатҳо ба мақомоти ваколатдор, ки боци давлатиро меситонад, муроҷиат мекунанд;

- мақоми ваколатдори давлатӣ - мақоми иҷроияи марказии ҳокимияти давлатие, ки барои назорати воридоти андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдор карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*);

- мақомоте, ки боци давлатиро меситонанд - мақомоте, ки мувофиқи ҳамин Қонун, дигар қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ситонидани боци давлати ваколатдор карда шудаанд.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи боци давлатӣ

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи боци давлатӣ ба Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз ҳамин Қонун, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Объектҳои ситонидани боци давлатӣ

Боци давлатӣ ситонида мешавад:

- аз аризаҳои даъвогӣ, аризаҳо (шикоятҳо, шикоятҳои кассатсионӣ ва назоратӣ), ки ба судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 905*);

- барои анҷом додани амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқи дар мақомоти адлия, мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба дин ва андоз (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586, аз 29.12.2010 № 664*);

- барои анҷом додани амалиёти нотариали мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- барои бақайдгирии давлатии асноди ҳолати шаҳрванди мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- барои барраси ва додани ҳуҷжатҳои, ки бо гирифтани шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманданд;

- барои анҷом додани дигар амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқи , ки ҳамин Қонун муайян мекунад.

Моддаи 4. Андозаи бочи давлатӣ

1. Оид ба парвандаҳое, ки Суди конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон барраси менамояд, бочи давлати ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) аз дархости шахсони воқеи - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

2) аз пешниҳоди мақомоти давлати, шахсони мансабдор ва шахсони ҳуқуқи - ба андозаи даҳкаратаи ҳадди ақали музди меҳнат.

2. Оид ба парвандаҳое, ки дар судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барраси мешаванд, бочи давлати ба андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) аз аризаҳои даъвогии дорои хусусияти молумулки аз рӯи нархи даъво:

то 50 ҳадди ақали музди меҳнат - 3% аз нархи даъво;

зиёда аз 50 то 100 ҳадди ақали музди меҳнат - 2% аз нархи даъво;

зиёда аз 100 то 500 ҳадди ақали музди меҳнат - 0,7% аз нархи даъво;

зиёда аз 500 ҳадди ақали музди меҳнат - 0,5 % аз нархи даъво;

2) аз аризаҳои даъвогии дорои хусусияти ғайримолумулки, ки предмети онҳо нархгузори карда намешаванд:

барои шахсони воқеи - 5% аз ҳадди ақали музди меҳнат;

барои шахсони ҳуқуқи - ба андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

3) аз аризаҳои даъвоги дар бораи озод намудани амвол аз ҳабс боч аз рӯи нархи даъво мутобиқи банди 1 ҳамин қисм муайян карда мешавад;

4) аз аризаҳои даъвоги оид ба баҳсҳои пеш аз шартномави - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат.

3. Аз аризаҳои даъвоги, ки ба судҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешаванд, бочи давлати ба андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) аз аризаҳои даъвогии дорои хусусияти молумулки - 2 % аз нархи даъво;

2) аз аризаҳои даъвоги оид ба баҳсҳое, ки ҳангоми бастан, тағйир додан ё бекор кардани шартномаҳо ба амал меоянд ва оид ба баҳсҳо дар бораи безътибор донишҷуони аҳдҳо - андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

3) аз аризаҳои даъвоги дар бораи (пурра ё қисман) безътибор донишҷуони санадҳои ғайримеъёрии мақомоти давлати:

барои шахсони воқеи - ба андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

барои шахсони ҳуқуқи - ба андозаи даҳкаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

4) аз аризаҳои даъвогии дигар, ки хусусияти молумулки надоранд, аз ҷумла аз аризаҳо дар бораи эътирофи ҳуқуқ маҷбур намудан ҷиҳати иҷрои ӯҳдадорихо дар шакли асл - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

5) аз аризаҳо дар бораи муфлис эътироф гардидани шахсони ҳуқуқи ва соҳибкорони инфироди:

барои шахсони ҳуқуқи - ба андозаи даҳкаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

барои соҳибкорони инфироди - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

6) аз аризаҳо дар бораи муқаррар намудани далелҳое, ки аҳамияти ҳуқуқи доранд - ба андозаи секаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

7) аз аризаҳо дар бораи ба парванда ворид гардидани шахсони сеюм, ки нисбат ба предмети баҳс талаботи мустақили худро пешниҳод менамоянд, ки мутобиқи андозаи бочи давлати, ки барои аризаҳои даъвогии дорои хусусияти ғайримолумулки пешбини шудааст, нисбати баҳсҳои дорои хусусияти молумулки - тибқи тартиби муқаррарнамудаи банди якуми ҳамин қисм, ки аз андозаи маблағи баҳсшаванда барои шахсони сеюм ҳисоб карда мешавад;

8) аз шикоятҳои апеллятсионӣ, кассатсионӣ ва назорати нисбати ҳалнома ва қарорҳои суди иқтисодӣ ва ҳамчунин нисбати таъинот дар бораи қатъ намудани истехсоли парванда, бе баррасии мондани даъво, дар бораи таъини ҷаримаҳои суди, рад кардан ва додани варақаи иҷро - 50 % аз андозаи бочи давлати, ки ҳангоми додани аризаҳои даъвогии ситонида мешавад.

4. Барои аризаҳои даъвогӣ, ки ҳамзамон дорои хусусияти молумулки ва ғайримолумулки мебошад, дар як вақт бочи давлати барои аризаҳои даъвогии дорои хусусияти молумулки ва ғайримолумулки муқарраргардида ситонида мешавад.

5. Барои анҷом додани амалҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ дар мақомоти андоз бочи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) барои бақайдгирии давлатии таъсисёбии ташкилотҳои тиҷоратӣ, сарфи назар аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва самти фаъолият, ҳамчунин филиалҳо ва намоёндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ - ба андозаи 25 нишондиханда барои ҳисобҳо;

2) барои бақайдгирии давлатии таъсисёбии ташкилотҳои ғайритижоратӣ, сарфи назар аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва самти фаъолият - ба андозаи 7 нишондиханда барои ҳисобҳо;

3) барои бақайдгирии давлатии шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкорони инфиродӣ, ки дар асоси шаҳодатнома фаъолият менамоянд - ба андозаи 2 нишондиханда барои ҳисобҳо;

4) барои бақайдгирии давлатии шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкорони инфиродӣ, ки дар асоси патент фаъолият менамоянд - ба андозаи 1 нишондиханда барои ҳисобҳо;

5) барои бақайдгирии давлатии барҳамдиҳӣ ва (ё) қатъ намудани фаъолияти шахсони ҳуқуқӣ, қатъ намудани фаъолияти филиалҳо ва (ё) намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ ва соҳибкорони инфиродӣ - ба андозаи 50 фоизи бочи давлатӣ, ки барои бақайдгирии таъсисёбии субъект пешбинӣ карда шудааст;

6) барои додани нусхаи (дубликати) ҳуҷҷати тасдиқкунандаи бақайдгирии давлатӣ - ба андозаи 50 фоизи бочи давлатӣ, ки барои бақайдгирии таъсисёбии субъект пешбинӣ карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*).

6. Барои анҷом додани амалҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ дар мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба дин бочи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) барои бақайдгирии давлатии ташкилотҳои динии ҷумҳуриявӣ - ба андозаи 30 нишондиханда барои ҳисобҳо;

2) барои бақайдгирии давлатии ташкилотҳои динии ноҳиявӣ ё шаҳрӣ - ба андозаи 25 нишондиханда барои ҳисобҳо; 3) барои азнавбақайдгирии ташкилотҳои динӣ ба андозаи 5 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 29.12.2010 № 664*).

7. Барои анҷом додани амалҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти он бочи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ ва қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои онҳо - ба андозаи 100 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1111*);

2) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ - ба андозаи 10 нишондиханда барои ҳисобҳо;

3) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллӣ - ба андозаи 5 нишондиханда барои ҳисобҳо;

4) барои қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ - ба андозаи 5 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1111*);

5) барои додани шаҳодатнома дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба ҳуҷҷатҳои таъсисии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ (азнавбақайдгирӣ) новобаста ба мақоми онҳо ва филиалу намояндагиҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ба андозаи 50

фоизи бочи давлатӣ, ки барои бақайдгирӣ ситонида мешавад (*Қонуни ҚТ аз 29.12.2010 № 664*);

6) барои бақайдгирии давлатии ҳизбҳои сиёсӣ - ба андозаи 50 нишондиханда барои ҳисобҳо;

7) барои додани нусхаи тасдиқкардашудаи (дубликати) шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ҳизбҳои сиёсӣ - ба андозаи 50 фоизи бочи давлатӣ, ки барои бақайдгирии таъсисёбии субъект пешбинӣ карда шудааст;

8) барои додани иқтибос аз Феҳрист дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва қатъи фаъолияти филиалу намояндагӣҳои онҳо - ба андозаи 50 фоизи нишондиханда барои ҳисобҳо;

9) барои додани шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии шартномаи гарав - ба андозаи 1 нишондиханда барои ҳисобҳо;

10) барои додани иқтибос аз Феҳристи амволи ба гарав гузошташуда - ба андозаи 50 фоизи нишондиханда барои ҳисобҳо;

11) барои бақайдгирии давлатии хабарномаҳои гарави амволи манқул-ба андозаи 5 фоиз аз нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 29.12.2010 № 664*);

12) барои додани шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии созишномаҳои консессионӣ - ба андозаи 5 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*);

13) барои бақайдгирии давлатии Иттифоқи адвокатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи 15 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

14) барои бақайдгирии давлатии мақомоти минтақавии Иттифоқи адвокатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи 10 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

15) барои бақайдгирии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 8 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

16) барои азнавбақайдгирии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 4 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

17) барои барҳамдиҳии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 4 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

18) барои бақайдгирии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи 6 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

19) барои азнавбақайдгирии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи 3 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

20) барои барҳамдиҳии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи 3 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

21) барои бақайдгирии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 3 нишондиханда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

22) барои азнавбақайдгирии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 1,5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

23) барои барҳамдиҳии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 1,5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

24) барои бақайдгирии кабинети адвокатӣ - ба андозаи 2 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

25) барои азнавбақайдгирии кабинети адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

26) барои барҳамдиҳии кабинети адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

27) барои ворид намудан ба Феҳристи махсуси адвокатҳои давлатҳои хориҷӣ - ба андозаи 10 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

28) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи ягонаи адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

29) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи ягонаи ташкилотҳои адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*);

30) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи махсуси адвокатҳои давлатҳои хориҷӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317*).

8. Барои анҷом додани амалиётҳои нотариали бочи давлати ба андозаи зерин ситонида мешавад:

1) барои тасдиқ намудани шартномаҳои аз соҳибӣ соқит кардан (хариду фурӯш, ҳадя, иваз ва ғайра) ва додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи мерос ба молу мулки ғайриманқул (ҳавлиҳои истиқоматӣ, хонаҳо, бўстонсаройҳо, иншоот ва молу мулки дигари ғайриманқул ё қисми онҳо), ба истиснои ниҳолҳои бисёрсола ва молу мулки ғайриманқули дигаре, ки тасдиқи он тибқи банди б) қисми мазкур ба амал бароварда мешавад, барои як метри мураббаи масоҳати умумӣ ба андозаи (*Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*):

а) барои фарзандон, аз ҷумла фарзандхонд, ҳамсар, падарумодар дар (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*):

- шаҳри Душанбе - 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- шаҳри Хучанд - 7 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- шаҳрҳои Қўргонтеппа, Қўлоб ва Хоруғ - 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо - 2 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- деҳот - 1 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

б) барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, бибӣ дар:

- шаҳри Душанбе - 20 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- шаҳри Хучанд - 15 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- шаҳрҳои Қўргонтеппа, Қўлоб ва Хоруғ - 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо - 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- деҳот - 2 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

в) барои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар:

- шаҳри Душанбе - 40 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- шаҳри Хучанд - 30 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- шаҳрҳои Қўрғонтеппа, Кўлоб ва Хоруғ - 20 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо - 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- деҳот - 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 18.06.2008 № 402*);

2) барои тасдиқи шартномаҳои аз соҳибӣ соқит кардани (хариду фурӯш, ҳадя, иваз ва ғайра) воситаҳои нақлиёт ба андозаи ду нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 18.06.2008 № 402*);

3) барои тасдиқи шартномаҳои гарав - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

4) барои тасдиқи шартномаҳои иҷораи молиявӣ (лизинг) ба андозаи 50 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои тасдиқи шартномаҳои иҷора ва қарз ба андозаи як нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 18.06.2008 № 402*);

5) барои тасдиқи шартномаҳои замонат - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

б) барои тасдиқи шартномаҳои дигаре, ки предмети онҳо нархгузорӣ карда намешавад, - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва барои тасдиқи шартномаҳои дигаре, ки предмети онҳо нархгузорӣ карда мешавад, ба истиснои банди 4) ҳамин қисм - ба андозаи 1 фоиз аз маблағи шартнома, вале на кам аз 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*);

7) барои тасдиқи васиятномаҳо - 20 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

8) барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи моликият - ба андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

9) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба мерос, ба истиснои молу мулки ғайриманқуле, ки дар банди 1) қисми шашуми моддаи мазкур пешбинӣ шудааст (*Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*):

ба меросхӯрони навбати аввал - 0,5 % аз маблағи мерос;

ба меросхӯрони навбати дуюм - 1 % аз маблағи мерос;

ба меросхӯрони навбати сеюм - 1,5 % аз маблағи мерос;

ба меросхӯрони дигар - 2 % аз маблағи мерос;

10) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба мерос нисбати амволи дар хориҷа буда, ҳангоми муайян намудани арзиши ниҳоии амволи мерос, ки пардохти он бояд дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат гирад:

барои меросхӯрони навбати аввал - 1 % аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони навбати дуюм - 1,5 % аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони навбати сеюм - 2 % аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони дигар - 3 % аз маблағи мерос;

11) барои ҷорабиниҳо оид ба ҳифзи амволи мероси - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

12) барои тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифода ва (ё) ихтиёрдории амвол (ба истиснои банди 13 ҳамин қисм):

барои фарзандон, аз ҷумла барои фарзандхонд, ҳамсар, падару модар - 25 % аз ҳадди ақали музди меҳнат (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, биби - 50 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

барои дигар шахсони воқеи ва ҳуқуқи - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

13) барои тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифода ва (ё) ихтиёрдории воситаҳои нақлиёти автомобили:

барои фарзандон, аз ҷумла барои фарзандхонд, ҳамсар, падару модар - 25 % аз ҳадди ақали музди меҳнат (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, биби - 50 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

- барои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ чихати тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифодаи воситаҳои нақлиёти автомобилӣ ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва барои ҳуқуқи ихтиёрдории онҳо - ба андозаи понздаҳкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1249*);

14) барои тасдиқи ваколатномаҳои дигар - 20 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

15) барои тасдиқи саҳеҳии тарҷумаи ҳуҷҷат аз як забон ба забони дигар - 5 % аз ҳадди ақали музди меҳнат барои ҳар як саҳифаи ҳуҷҷати тарҷумашуда (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*);

16) барои эътироз оид ба пардохт нашудани вексел, ғайриаксепт будани он, набудани санаи аксепт ва барои тасдиқи напардохтани чек - 1 % аз маблағи пардохтнагардида;

17) барои нигоҳдории ҳуҷҷатҳо - 5 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

18) барои дурустии тасдиқи нусхаи ҳуҷҷатҳо, ки дар парвандаҳои идораҳои нотариалии давлати, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлати ва худидоракунии маҳалли, муассисаҳои консули нигоҳ дошта мешаванд ва ҳамчунин иқтибоси ҳуҷҷатҳо - 2 % аз ҳадди ақали музди меҳнат барои нусхабардории ҳар саҳифаи ҳуҷҷат ё иқтибос аз онҳо;

19) барои дурустии тасдиқи нусхаҳои ҳуҷҷатҳои дигар ва барои тасдиқи иқтибоси ҳуҷҷатҳо (ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои дар банди 18 ҳамин қисм нишондодашуда) - 2 % аз ҳадди ақали музди меҳнат барои ҳар як саҳифа;

20) барои тасдиқи асли имзо:

дар ариза ва дигар ҳуччатҳо (ба истиснои варақаҳои бонки) - 3 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

дар варақаҳои бонки (барои ҳар як имзо ба ҳар як варақа) - 3 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

21) барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи моликият ба қисми амвол, ки моликияти умумии зану шавҳар мебошад ва дар давраи зановуи ҷамъ кардаанд, аз ҷумла дар бораи додани шаҳодатномаи ҳуқуқи моликият дар ҳолати вафот кардани яке аз ҳамсарон - 10 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

22) барои додани нусхаи такрории ҳуччатҳое, ки дар идораи нотариалии давлати, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлати ва худидоракунии маҳалли, муассисаҳои консули нигоҳ дошта мешавад - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

23) барои тасдиқ кардани шартномаи аз соҳиби соқиткунии амволи ғайриманқул ва дигар амволи бақайдгирифташаванда, ки ба воситаи музояда (тендер) фурӯхта мешавад - ба андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

24) барои ба ҷо овардани номаҳои иҷро - 3% аз ҳадди ақали музди меҳнат;

25) барои ба ҷо овардани эътирози баҳри - ба андозаи секаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

26) барои додани шаҳодатнома дар бораи дар ҳаёт будани шахс (шаҳрванд) - 20 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

27) барои додани шаҳодатнома дар бораи дар ҷойи муайян будани шахс (шаҳрванд) - 20 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

28) барои додани шаҳодатнома дар бораи айнияти шахс (шаҳрванд) бо шахси (шаҳрванди) дар сурати фотографи аксёфта - 20 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

29) барои тасдиқи вақти додани ҳуччатҳо - 10 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

30) барои расонидани мурочиати шахсони воқеи ва ҳуқуқи ба дигар шахсони воқеи ва ҳуқуқи - 10 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

31) барои қабули маблағ ва қоғази қиматнок ба амонат (депозит) - 10 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

32) барои таъмини далелҳо - 50 % аз ҳадди ақали музди меҳнат.

9. Барои амалиёти нотариалие, ки берун аз бинои идораи нотариали ба ҷо оварда мешавад, бочи давлати ду баробар зиёд ситонида шуда, инчунин хароҷоти воқеи, ки ба сафар ба маҳалли ба ҷо овардани амалиёти нотариали вобаста аст, пардохта мешавад.

10. Аз рӯи шартномаҳои мубодилаи амволи ғайриманқуле, ки дар банди 1) қисми шашуми моддаи мазкур пешбинӣ шудаанд, андозаи бочи давлатӣ аз масоҳати ҳамон амволи ғайриманқуле муайян карда мешавад, ки масоҳати умумии он зиёд мебошад. Ҳамзамон, барои ситонидани бочи давлатӣ меъёрҳои татбиқ карда мешаванд, ки барои маҳалли тасдиқгардидаи шартномаи мубодила муқаррар шудаанд *Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*.

11. Барои ҳисоб намудани андозаи бочи давлатӣ чихати додани шаҳодатномаи ҳуқуқи мерос ба молу мулк, ба истиснои молу мулки дар банди 1) қисми шашуми ҳамин модда пешбинишуда, арзиши ҳамин молу мулкро нархгузор муайян мекунад *Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*).

12. Барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи мерос ба молу мулк, ки предмети онҳо нархгузори карда намешавад - ба андозаи як нишондиханда барои ҳисобҳо *Қонуни ҚТ аз 26.03.2009 № 495*).

13. Ҳангоми тасдиқи аҳдҳо, ки бо асъори хориҷи ҳисобу китоб карда мешаванд, ҳамчунин дар ҳолатҳое, ки асъори хориҷи предмети мерос мебошад, андозаи бочи давлати аз асъори милли бо қурби муайянкардаи Бонки миллии Тоҷикистон, ки дар рӯзи пардохти бочи давлати амал мекунад, ҳисоб карда мешавад.

14. Барои анҷом додани амалиётҳои вобастаи барасмиятдарории асноди ҳолати шаҳрванди бочи давлати ба андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) барои сабти ақди никоҳе, ки агар яке аз тарафҳо шаҳрванди хориҷи ё шахси бешаҳрванд бошад - ба андозаи панҷкаратаи ҳадди ақали музди меҳнат (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*);

2) барои сабт ва додани шаҳодатнома дар бораи бекор кардани никоҳ:

бо розигии зану шавҳар, ки фарзандони ноболиғ надоранд - ба андозаи якунимкаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

бо қарори суд дар бораи бекор кардани никоҳ - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

ба шахсоне, ки бо тартиби муқарраргардида бедарак ё дар натиҷаи касалии рӯҳи ва ё камақли ғайриқобили амал эътирофшуда, ё ба шахсоне, ки барои содир намудани ҷиноят ба муддати на камтар аз се сол маҳкум шудаанд - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

3) барои таҳияи хулоса ва барои додани шаҳодатномаҳо вобаста ба тағйир додан, илова намудан ва барқарор кардани сабти асноди ҳолати шаҳрванди дар бораи таваллуд, бастанӣ ақди никоҳ, бекор кардани никоҳ ва дар бораи вафот - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

4) барои додани шаҳодатномаи такрори дар бораи бақайдгирии асноди ҳолати шаҳрванди - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

5) барои додани шаҳодатномаи дигар кардани ном, номи падар ва насаб (фамилия) - ба андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат.

15. Барои барраси ва додани ҳуҷжатҳои соҳиб шудан ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ё баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамчунин рафтани аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ворид шудан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бочи давлати ба андозаҳои зерин ситонида мешаванд:

1) барои додани шиносномаи хориҷи (умумишаҳрванди) ё дароз намудани мӯҳлати эътибори он - ба андозаи якунимкаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

2) барои додани раводид ба шаҳрванди хориҷи ва шахси бешаҳрванд, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доими зиндаги мекунад, чихати рафтани аз ҳудуди

Ҷумҳурии Тоҷикистон ё барои дароз намудани мӯҳлати эътибори раводид - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

3) барои ба қайд гирифтани шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон - 25 % аз ҳадди ақали музди меҳнат;

4) барои додан ва дароз намудани мӯҳлати эътибори раводид бо шиносномаи хориҷи ё ҳуҷҷати онро ивазкунанда ба шахрванди хориҷи ё шахси бешахрванд, ки муваққатан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омадааст, барои:

рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи чоркаратаи ҳадди ақали музди меҳнат (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*);

рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва минбаъд омадан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи чоркаратаи ҳадди ақали музди меҳнат (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*);

5) барои додани раводидҳои чандинкаратаи Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

6) барои додани ҳуҷҷат оид ба даъвати шахсон аз дигар давлатҳо ба Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат барои ҳар як даъватшаванда;

7) барои ворид намудани тағйиротҳо (ба истиснои дароз намудани мӯҳлати эътибори раводид) ба ҳуҷҷати қаблан додашуда барои рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва омадан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

8) барои додан ё дароз намудани мӯҳлати иҷозати зисти шахрванди хориҷи ё шахси бешахрванд - ба андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

9) барои бақайдгири ё дароз намудани мӯҳлати амали бақайдгирии шиносномаи хориҷи ё ҳуҷҷати онро ивазкунанда - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

10) барои ба ивази шиносномаи хориҷии гумшуда ё вайронгардида, раводид, ҳуҷҷати даъват ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, иҷозати зист ё шаҳодатнома барои сафар ба хориҷа додани ҳамин гуна ҳуҷҷат - ба андозаи яккаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

11) аз ариза ва дархости ба шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул шудан, аз нав қабул кардан ба шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва баромадан аз шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин бо аризаҳо оид ба муайян намудани мансубияти шахрванди - ба андозаи дукаратаи ҳадди ақали музди меҳнат.

16. Барои барасмиятдарории дигар амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқи бози давлати бо андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқи шикор ба шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи даҳкаратаи ҳадди ақали музди меҳнат;

2) барои амалиёте, ки дар биржаҳои тижорати, ашъи хом, асбӯр ва биржаҳои дигар анҷом меёбанд:

аз ҳаҷми аҳди то 500 ҳазор сомони - 0,5 % аз маблағи аҳд;

аз ҳаҷми аҳди зиёда аз 500 ҳазор сомони то 1млн. сомони - 0,2 % аз маблағи аҳд;

аз ҳаҷми аҳди зиёда аз 1 млн. сомони - 0,1 % аз маблағи аҳд;

3) барои фурӯхтани ҷойи брокер - 0,5 % аз маблағи воқеии аҳди басташуда;

4) барои муомилоти қоғазҳои қиматнок:

барои бақайдгирии тарҳи эмиссионии қоғазҳои қиматноки ғайридавлати - 0,1 % аз нархи номиналии эмиссия;

барои бастани аҳд - 1 сомони аз ҳар 1 ҳазор сомони аҳди басташуда;

5) барои гузаронидани музояда - 0,2 % аз нархи ибтидоии умумии ҳаҷми моле, ки ба фурӯш гузошта шудааст;

6) барои аҳдҳое, ки дар музояда анҷом меёбанд - 0,1 % аз нархи аҳди басташуда;

7) барои харидани амволи корхонаҳои давлати мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон - 0,5 % аз маблағи амволи харидашаванда;

8) барои гузаронидани санҷиши бадеии сарватҳои фарҳанги - ба андозаи панҷкаратаи ҳаҷди ақали музди меҳнат (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*);

9) барои гузоштани апостил дар ҳуҷҷатҳои расмии мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон 62,5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои ҳар ҳуҷҷат аз шахсони воқеӣ ва 125% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои ҳар ҳуҷҷат аз шахсони ҳуқуқӣ (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1247*).

Моддаи 5. Имтиёзҳои пардохти бочи давлатӣ

1. Ҳангоми баррасии парвандаҳо дар судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз пардохти бочи давлатӣ озод карда мешаванд:

1) шаҳрвандон - аз рӯи даъвоҳои ситонидани маош (таъминоти пули) ва дигар талаботе, ки аз муносибатҳои ҳуқуқи меҳнати бармеоянд;

2) даъвогарон - аз рӯи баҳсҳои муаллифи, муаллифон - тибқи даъвое, ки аз ҳуқуқи ҳаммуаллифи, ҳуқуқи ихтироъ, намунаи муфид, намунаҳои саноати, инчунин аз дигар ҳуқуқҳо, ки аз моликияти зеҳни бармеоянд;

3) даъвогарон - аз рӯи даъвои руғидани алимент;

4) даъвогарон - аз рӯи даъвоҳои ҷуброни зараре, ки дар натиҷаи маъҷубшудан ё дигар зарар ба саломати, инчунин фавти саробон расонида шудааст;

5) мақомоти су(уртаи иҷтимоӣ ва мақомоти ҳифзи иҷтимоӣ - аз рӯи даъвоҳои мутақобил (регресси) аз зараррасон ситонидани мабла(и кӯмакпулиҳо ва нафақа, ки ба ҷабрдида пардохта шудааст ва мақомоти ҳифзи иҷтимоӣ - инчунин аз рӯи даъвои дар бораи руғидани кӯмакпули ва нафақаи нодуруст пардохташуда;

6) даъвогарон - аз рӯи даъвоҳои талофи намудани зарари моддӣ дар натиҷаи ҷиноят расонидашуда;

7) шахсони воқеи ва ҳуқуқи - барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои вобаста ба парвандаҳои ҷинояти ва парвандаҳо оид ба руёнидани алимент;

8) тарафҳо - аз шикоятҳои кассатсионӣ оид ба парвандаи бекор кардани акди никоҳ;

9) прокурор, мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомот, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳифзи манфиати давлат ва ҷамъият муроҷиат мекунанд;

10) мақомоти корҳои дохили ҳамчун даъвогар - аз рӯи парвандаҳои ситонидани хароҷот доир ба ҷустуҷӯи шахсон, ки аз пардохти алимент ва дигар пардохтҳо саркаши мекунанд, инчунин оид ба парвандаҳои ҷуброни хароҷоти иловагӣ ҷиҳати ба пешгирии фирори гумонбаршудагон ва ё айбдоршавандагон, ки дар маҳбас нигоҳ дошта мешаванд, инчунин кофтукови онҳо ва таъбабат ҳангоми зарар ба саломатии худ;

11) муассисаҳо ва мақомоти иҷроӣ ҷазои ҷинояти - аз рӯи даъвоҳои ҷуброни хароҷоти иловагӣ вобаста ба пешгирии фирори гумонбаршудагон ё айбдоршавандагон дар ҳабс буда, ҳамчунин ҷустуҷӯи шахсони ба маҳдудияти озоди, ҳабс ё маҳрум кардан аз озоди маҳкумшуда ва таъбабати онҳо дар ҳолати қасдан расондани зарар ба саломатии худ;

12) мақомоти андоз, гумрук ва молия, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа ва мақомоти назорати асъор ва содирот ҳамчун даъвогарону ҷавобгарон - аз рӯи даъвоҳои ситонидани андозҳо, руёнидани кредитҳои давлатӣ ва дигар пардохтҳои ҳатми ба буҷет ва баргардонидани онҳо аз буҷет (*Қонуни ҚТ аз 22.12.2006 № 217, аз 12.01.2010 № 584*);

13) мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоте, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳифзи манфиатҳои давлатию ҷамъияти муроҷиат мекунанд, инчунин шахсони ҳуқуқи ва шахрвандон, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳимояи ҳуқуқҳои ҳифзкуандаи қонун ва манфиатҳои шахсони дигар муроҷиат мекунанд - дар сурати қонсӣ гардонидани даъвои онҳо;

14) шахсони воқеи ва ҳуқуқи - ҳангоми ба суд додани ариза дар мавриди батаъхирандозӣ ё дароз намудани мӯҳлати иҷроӣ қарорҳо оид ба та(йирёбии тарз ва тартиби иҷроӣ қарорҳо, барқарорсозии мӯҳлатҳои гузашта, аз нав барраси намудани қарорҳо, таъинот ва қарори суд оид ба ҳолатҳои нав ошкоршуда, дар хусуси аз нав барраси намудани қарори (оибонаи суде, ки онро баровардааст;

15) шахсони воқеи ва ҳуқуқи - ҳангоми шикоятҳо ба амалҳои иҷрокундаи суди, инчунин шикоятҳо нисбати қарорҳо ба парвандаҳо доир ба ҳуқуқвайронкунии маъмурии аз ҷониби мақомоти ваколатдор баровардашуда;

16) шахсони воқеи ва ҳуқуқи - ҳангоми додани шикоятҳои хусуси нисбат ба таъиноти суд, аз ҷумла оид ба таъмини даъво ё иваз намудани як навъи таъминот ба таъминоти дигар, оид ба қатъ ё боздоштани парвандаҳо, оид ба рад кардани зиёд ё кам намудани ҳаҷми ҷаримае, ки суд таъин намудааст;

17) шаҳрвандон - аз рӯи шикоятҳои кассатсионӣ оид ба парвандаҳои ҷиноятӣ, ки дурустии ситонидани зарари модди дар натиҷаи ҷиноят расонидашуда мавриди баҳс қарор гирифтааст;

18) шаҳрвандон - ҳангоми тасдиқи дурустии нусхаҳои ҳуҷҷатҳои, ки барои гирифтани ёрдампулиҳо ва нафақаҳои давлатӣ заруранд (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*).

19) маъҷубон, иштирокчиёни Ҷанги Бузурги Ватани ва шахсони ба онҳо баробарқардашуда - аз рӯи даъвоҳои барқароркунии ҳуқуқҳои ҳақон (*Қонуни ҚТ аз 26.12.2005 № 115, аз 23.11.2015 № 1248*);

20) шаҳрвандон - ҳангоми ба суд пешниҳод намудани ариза оид ба фарзандхондӣ (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*).

2. Ҳангоми баррасии парвандаҳо дар судҳои иқтисодӣ аз пардохти бочӣ давлатӣ озод карда мешаванд:

1) прокурор, мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоте, ки дар ҳолати пешбиниамудаи қонун барои ҳифзи манфиати давлатӣ ва ҷамъияти мурочиат мекунанд;

2) мақомоти молия, мақомоти андоз, гумрук ва молия, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа ва мақомоти назорати асъор ва содирот, ки ба сифати даъвогару ҷавобгар баромад мекунанд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 584*);

- аз рӯи даъвоҳои ситондани андозҳо рӯёнидани кредитҳои давлатӣ ва дигар пардохтҳои ҳатми ба бучети дахлдор ва баргардонидани онҳо аз бучети дахлдор, ба истиснои ҳолатҳои, ки мақомоти мазкур тарафе мебошанд, ки пештар ба фоидаи онҳо қарор бароварда нашудааст (*Қонуни ҚТ аз 22.12.2006 № 217*).

3. Аз пардохти бочӣ давлатӣ дар мақомоте, ки амалҳои нотариалиро иҷро мекунанд, озод карда мешаванд:

1) мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоте, ки дар ҳолатҳои пешбиниамудаи қонун - барои анҷом додани амали нотариали барои ҳифзи манфиатҳои давлатӣ ва ҷамъияти мурочиат намудаанд;

2) шаҳрвандон - ҳангоми тасдиқи дурустии нусхаҳои ҳуҷҷатҳои, асли будани имзоҳо дар ҳуҷҷатҳои, барои тасдиқи ваколатномаҳо, ки барои гирифтани нафақа ва кӯмакпули, пешниҳоди имтиёзҳо заруранд, ҳамчунин оид ба парвандаҳои васоят ва фарзандхондӣ (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

3) шаҳрвандон - барои тасдиқи васиятнома ва шартномаҳои тӯҳфаи амвол ба фоидаи давлат;

4) ворисони то рӯзи меросгири ба бало(ат нарасида, инчунин шахсони гирифтори бемориҳои рӯҳӣ, ки бо тартиби пешбиниамудаи қонунгузори ба онҳо васоят муқаррар гардидааст, ҳангоми гирифтани шаҳодатномаи ҳуқуқи меросгири дар тамоми ҳолатҳои сарфи назар аз навъи амволи мероси;

5) мақомоти молия, андоз ва гумрук барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи давлат ба мерос (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 584*).

6) меросхӯроне, ки то рӯзи кушода шудани мерос дар манзили истиқомати меросӣ бо меросгузор якҷоя истиқомат мекарданд ва то рӯзи вафоти меросгузор

дар манзили истиқоматии меросӣ қайди истиқомат доранд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*).

4. Дар мақомоти бақайдгирии асноди ҳолати шаҳрванди аз пардохти бочи давлати озод карда мешаванд:

1) мақомоти маориф, васоят ва парастори, комиссия оид ба корҳои ноболи(он - барои додани шаҳодатномаҳои такрорӣ таваллуд оид ба фиристодани кӯдакони یتим ва кӯдакони аз парасторӣ падару модар маҳрумгардида ба хонаҳои кӯдакон ва мактаб - интернатҳо, инчунин шаҳодатнома дар бораи вафоти падару модари ин кӯдакон;

2) шаҳрвандон - барои бақайдгирии давлати ва додани шаҳодатномаҳои дахлдори таваллуд (бо назардошти гузаштани мӯҳлати бақайдгирии таваллуди кӯдак (азнавбарқароркуни), вафот, ақди никоҳ (ба истиснои шаҳрвандони хориҷи ва шахсони бешаҳрванд), фарзандхондӣ муқаррар намудани падари (*Қонуни ҚТ аз 23.11.2015 № 1248*);

3) шаҳрвандон - барои ба онҳо додани маълумот дар бораи бақайдгирии асноди ҳолати шаҳрванди, ки ҷиҳати пешниҳод ба мақомоти ҳифзи иҷтимоӣ заруранд, оид ба масъалаҳои таъин намудан ё аз нав ҳисоб кардани нафақа ва кӯмакпулиҳо;

4) шаҳрвандон - барои ба онҳо додани шаҳодатномаҳои такрорӣ ё иваз намудани шаҳодатномаҳои ба онҳо додашуда оид ба ғавти хешовандони сафедкардашуда.

5. Аз парвандаҳои вобаста ба хориҷ шудан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ворид шудан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои додани шиносномаҳои дипломати, хизмати ва дигар ҳуҷҷатҳои ба хориҷа сафар намудан шахсони зерин аз пардохти бочи давлати озод карда мешаванд:

1) шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон - барои додани шиносномаҳои дипломати ва хизмати;

2) шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон - барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои ба хориҷа сафар намудан, агар сафари онҳо ба марғ ё зиёрати қабри хешовандони наздик вобаста бошад, инчунин барои додани ҳуҷҷатҳои ба Ҷумҳурии Тоҷикистон даъват намудани шахсони дар дигар мамлакатҳо истиқоматкунанда, вобаста ба марғ ё бемории вазнини хешовандони наздик;

3) хориҷиёне, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон ба онҳо паноҳгоҳи сиёси додааст ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда, аъзои оилаи онҳо ва фарзандони онҳо - барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои сафар ба хориҷа;

4) шаҳрвандони хориҷии муваққатан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омадабарои додан ва дароз намудани гувоҳномаи иқомат, бақайдгирии ва дароз намудани мӯҳлати бақайдгирии шиносномаҳои хориҷӣ ё ҳуҷҷатҳои ивазкунандаи онҳо, инчунин барои додани ҳуҷҷатҳо оид ба даъвати дигар шахсон аз дигар мамлакатҳо бо шартҳои мутақобил;

5) шахсони ба синни шонздаҳсолаги нарасида - барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои сафар ба хориҷа;

б) сайёҳони хоричи - барои бақайдгирии шиносномаҳои хоричӣ.

6. Аз пардохти бочи давлатӣ барои бақайдгирии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҳали истиқомати онҳо, инчунин барои бақайдгирии шаҳрвандони хоричи ва шахсони бешаҳрванд, ки бо гувоҳномаи иқомат дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат мекунанд, инҳо озод карда мешаванд:

1) шахсоне, ки дар хона-интернатҳо барои кӯҳансолон ва маъҷубон зиндаги мекунанд;

2) хонандагони муассисаҳои таълимии барои кӯдакони یتим ва кӯдакони аз парастории падару модар маҳрумгашта ва муассисаҳои маълумоти касби - техникӣ ибтидоӣ дар таъминоти пурраи давлати буда ва дар хобгоҳҳо зиндагикунанда.

7. Барои барасмиятдарории дигар амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқи аз пардохти бочи давлати озод карда мешаванд:

1) мақомоти ваколатдор - аз рӯи даъвоҳо оид ба ситонидани зарари ба давлат расонидашуда аз ифлос намудани муҳити зист ва (айриоқилона истифода намудани захираҳои табиӣ);

2) даъвогарон - мақомоти андоз, гумрук ва молия, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа - аз рӯи даъвоҳо дар хусуси ба буҷет ситонидани мабла(ҳое, ки аз ҷониби корхонаю ташкилотҳо бо аҳдномаҳои (айриқонуни гирифта шудаанд, оид ба ситонидани андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатми, ки сари вақт аз тарафи шаҳрвандон супорида нашудаанд, оид ба барҳам додани корхона, ё манъ кардани маш(улияти фаъолияти соҳибкори *(Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 584)*);

3) мақомоти ваколатдор - аз рӯи даъвоҳои бегътибор доништан ва бекор намудани аҳдномаҳо ва ситонидани мабла(ҳои вобаста ба хусусигардони.

4) мақомоти ваколатдор - аз рӯи даъво оид ба вайронкунии қонунгузории замин;

5) осорхонаҳо, бойгонихо, китобхонаҳо, хазинаҳо ва дигар маҳфузгоҳҳои давлатии сарватҳои фарҳанги, ки дар ҳолати муваққатан ба намоишгоҳҳо баровардани сарватҳои фарҳангис, ки дар ҳифзи доимии онҳо мебошанд;

6) ансамблҳои давлатии мусиқи, мутрибону навозандагон барои соз ва воситаҳои техникӣ, ки муваққатан барои гастрол бароварда мешавад.

8. Дар ҳолатҳои бо ташаббуси давлат чори гардидани азнавбақайдгирии умумии шахсони ҳуқуқи ё ба Оинномаи (Низомномаи) онҳо ворид намудани тағйироту иловаҳои барои тамоми шахсони ҳуқуқи ҳатми шахсони ҳуқуқи аз пардохти бочи давлати озод мебошанд.

Моддаи 6. Тартиби пардохт ва баргардонидани бочи давлатӣ

1. Бочи давлатӣ бо асъори милли дар банкҳо (филиалҳои онҳо), ҳамчунин тавассути интиқоли мабла(ҳои бочи давлатӣ аз ҳисоби бочсупоранда ба воситаи банкҳо (филиалҳои онҳо) пардохта мешавад. Қабули бочи давлати аз ҷониби

бонкҳо (филиалҳои онҳо) дар ҳамаи ҳолатҳо бо додани шакли муқарраргардидаи квитансия амали мегардад.

2. Бози давлати пардохта мешавад:

1) аз рӯи парвандаҳои, ки аз тарафи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мегарданд - то пешниҳод намудани аризаи дахлдор (шикоятҳои кассатсионӣ ё назоратӣ), ҳамчунин ҳангоми аз тарафи судҳо додани нусхаҳои ҳуҷҷатҳо (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2012 № 905*);

2) барои анҷом додани амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқи дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти он, инчунин мақомоти андоз - ҳангоми бақайдгирии давлати (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 586*);

3) барои иҷрои амалиётҳои нотариали - ҳангоми иҷрои амалиётҳои нотариали, барои додани нусхаҳои ҳуҷҷатҳо бошад - ҳангоми супоридани онҳо;

4) барои сабти давлатии санадҳои ҳолати шаҳрванди оид ба ворид намудани ислоҳу таъйирот дар сабти асноди ҳолати шаҳрванди - ҳангоми додани аризаҳои дахлдор;

5) барои додани шаҳодатномаи такрори ва гувоҳнома - ҳангоми додани онҳо;

6) барои сабти давлатии бекоркунии ақди никоҳ аз рӯи ризоияти дугарафаи ҳамсарон, ки фарзандони ноболи(и умуми надоранд - ҳангоми сабти санад;

7) барои қайди шаҳрвандони хориҷи ва шахсони бешаҳрванд, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи гувоҳномаи иқомат истиқоматдоранд - то супоридани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

8) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба шикор ва шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии соҳибкори инфироди - то супоридани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

9) аз рӯи парвандаҳои, ки бо соҳиб шудан ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин хориҷ шудан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва воридшави ба Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста аст - то гирифтани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

10) аз рӯи амалиётҳои, ки дар биржаҳо бо қоғазҳои қимматнок, ҳангоми харидани амволи корхонаҳои давлати доир мегарданд - ҳангоми иҷро;

11) барои гузаронидани музояда ва гузаронидани экспертизаи сарватҳои фарҳангӣ - то гузаронидани он.

3. Бози давлати пурра ба Бюҷети давлати ворид карда мешавад. Дастурамал оид ба ҳисоб ва пардохти бози давлатӣ, инчунин шаклҳои ҳисоботи мақомоте, ки бози давлатиро меситонанд, аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд. Бози давлатии пардохташуда дар ҳолатҳои зерин қисман ё пурра баргардонида мешавад (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 947*):

1) ба андозаи зиёд ворид намудани бози давлати назар ба андозае, ки Қонуни мазкур муқаррар намудааст;

2) баргардонидан ё рад намудани қабули аризаҳо, шикоятҳо ва ё мурочиати дигар аз ҷониби судҳо, ҳамчунин рад намудани иҷрои амалиётҳои нотариали аз ҷониби мақомоти ваколатдор;

3) дар ҳолати рад кардани иҷрои амалиёти дорой аҳамияти ҳуқуқӣ ё гирифтани ҳуҷжат аз ҷониби шахси бочи давлатиро пардохта - то мурочиат ба мақомоте, ки амалиёти дорой аҳамияти ҳуқуқии мазкурро иҷро менамояд.

4) рад кардани додани шиносномаи хориҷӣ (умумишаҳрванди).

4. Агар барои анҷом додани амалиёти дорой аҳамияти ҳуқуқӣ ё додани ҳуҷжат якбора якчанд шахс, ки ҳуқуқи имтиёз надоранд, мурочиат намоянд бочи давлати дар ҳаҷми пурра ва саҳмҳои баробари онҳо бо мувофиқаи тарафҳо супорида мешавад. Дар ҳолате, ки агар дар байни шахсони барои анҷом додани амалиётҳои дорой аҳамияти ҳуқуқӣ ё барои додани ҳуҷжатҳо мурочиаткунанда як шахс (якчанд шахс) мутобиқи қонуни мазкур аз пардохти бочи давлати озод бошад (озод бошанд), пас ҳаҷми бочи давлатии ба бучети дахлдор пардохтшаванда мутаносибан барои шахсони ба имтиёз ҳуқуқдошта кам карда мешавад ва дар ин ҳолат бочи давлатиро як шахс (якчанд шахс), ки ҳуқуқ ба имтиёз надорад (надоранд), мепардозад (мепардозанд).

5. Бочи давлатии ба бучети давлати пардохташуда дар асоси қарори мақомоти молия, мувофиқи аризаи хаттии бочсупоранда ва ҳулосаи мақомоти барои ситонидани боч ваколатдор баргардонида мешавад.

6. Бочи давлатие, ки баргардонида мешавад, бояд ба шахси ҳуқуқи ё воқеи дар муддати даҳ рӯз аз рӯзи қабули қарор дар бораи баргардонидани он аз ҷониби мақомоти дахлдори молияви дода шавад.

Моддаи 7. Чораҳои ҷавобгари барои супорандагони бочи давлатӣ ва назорат оиди дуруст ҳисоб кардани он

Супорандагони бочи давлати ва мақомоти ваколатдоре, ки бочи давлатиро меситонанд, барои нодуруст ҳисоб кардан ва ба бучет нагузаронидани мабла(ҳои бочи давлати мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгари кашида мешаванд.

Моддаи 8. Дар бораи аз эътибор соқит донишани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бочи давлатӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 6 январи соли 1992 "Дар бораи бочи давлати" (Ахбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.1992, №2, м.26; с.1993, №9-10, м.138; с.1993, №23-24, м.532, Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.1997, №9, м.117; с.1997, №23-24, м.333; с. 2002, №4 қ.1, м.182; с. 2003, №4, м.147) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 9. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. Раҳмонов

ш. Душанбе

28 феввали соли 2004 № 19